

אלו נאמרין פרק שביעי סוטה

לו.

עין משפט
גד מצוה

בא מ"י פ"ט מעל מ"ג
המקדש ה"ג ע"ש
כ"מ:

מוסף רש"י

זו ביאה ראשונה. שאלו
לאין נימי יוספ (בבבב)
זו ביאה שניה.
כשנלו מנולו נבל נימי
עולא (שם). ליעשות
להם נס. לנול נר רמח
(שם). לפלט מנול על
כחם של מלכ פמס
(שנהדרו) ז"ל. בבביאה
שניה. נימי עולא.
בביאה ראשונה. נימי
יוספ. מהקדש המנול
(שם). אלא שגבר
החטא. ולא הלכ אל
גרמח טרס ול ימי מלכ
פמס שפעולו לסל למרס
ולחשורו.
האחרין (בבבב) ז"ל.
וקיפלו. מנו וקיפלו
(חולין טז ע"ש).

תוספות שאנץ

שכיו לרבות כענינים
שבהובס. בא הכתיב
לחוד כענינים שבתורה
לארץ ולקיים מהם יפא
תואר שלא יא כלל כל
תורה כל נשמה: כמאן ר"י
שמעון שכתב להם שחיורו
בחישוב דרוקא אותם
העומדין בנבולין אבל
העומדין חרץ לאבין לא
היו בכלל לא תחיה כל
נשמה. שאם היו רוצים
לפנות את ארצם והלכין
להם לא נעשו להחריסם
כמו שפירש הגר"ש והלך
לו. (אלא) (אבל) לר
יהודה כולם בכלל ולא
תחיה ואת לר יהודה
דאמר ונצטוו להחריסם
כל הכענינים שבתורה
לארץ לפי לי קרא ולא
חתחוק כס תיפוק לי מלא
תחיה כל נשמה. וי"ל
דאיצטריך כגון אותם שלא
יכלו להחריסם כראי
כספי שפוסקים ובגן
הגרביש שפניה והלך לו:
דמשה לא עבר דהרשע
עבר. היי שפירש רשל
משה לא עבר דלמה היתה
עוברת הירדן והלא לא
כבשו אז אלא ארץ סיחון
ועוד ושמה אותן שפלטו
מאריך סיחון ועוד לעבר
הירדן של ארץ כנען לא
הויקה הצרעה עד ירושע:

כמאן בר"ש. וא"ת דלמח ציפת תואר אפילו ר' יהודה מודה
דהא לא דברה תורה אלא כנגד היצר והואיל והואמר שאר
נכריות דהלכה למשה מסיני דקנאין פוגעין בו כדאיכא דפיקר שני
דע"ז (דף לו): והואר אפילו כענינים שכתובה לארץ במקום
שהותרה יפת תואר דלמח ציפק

דקידושין (דף כ"א): איצטריא להו כתיב
מהו ציפת תואר רב אמר מותר
ושמואל אמר אסור כביאה ראשונה
כ"ע לא פליגי דשרי שלא דברה תורה
אלא כנגד היצר הרע ועוד אפילו ר"ש
מה הוצרך להחמיר מאי שגא מכהן
אע"ג דזונה היא לא איצטריך קרא
למשכיה והואיל ולא דברה תורה אלא
כנגד היצר הרע וי"ל כיון דלא התיר
יפת תואר אלא במלחמות הרשות
שבו הכתוב מדבר שמע מינה דגבי
כענינים לא אמרינן לא דברה תורה
אלא כנגד היצר דלע"ג דאיכא יצר
אמר לא תמיה לר"ש דאמר במקום יפת
תואר הלך לרבי יהודה דלית ליה
כענינים שכתובה לה נמי בכלל לא
תמיה ואין מקבלין אותן לא היה
ממיר במקום יפת תואר מיהו איכא
למימרה לר"ש דאמר מקבלין אותם
ואינם בכלל לא תמיה למה לי קרא
ושבית שני לרבות יפת תואר ואמתי
וינמא איכא דדוקא לרבי יהודה
לאצטריך וגיורת הכתוב הוא גבי יפת
תואר שכתובה לה אע"פ שכענינים
אחרים שכתובה לה הם בכלל לא
תמיה וי"ל דעיקר טעמא דר"ש אקרא
ושבית שני סמיון דאי מהיאי קרא
למען אשר לא ילמדו איכא למימר
כר' יהודה דלמח ציפק אע"פ שכענינים
אומות או כענינים קודם שהתחילו
במלחמה: ואחר כך הביאו את
האבנים. ה"ג בתוספתא (י"ח) והניילו
את האבנים שפעלו מן הירדן וענו את
המוצה והעלו עולות ושלמים ולא
גרסינן וכתבו עליו את התורה:
"מאי" והחציו חציו ש"פ מ"ז הר
גרייטס מרובה חציו ש"פ
הר ע"ב. לשון הירושלמי מיושב
יומר דגרסינן התם מה תלמוד לומר
והחציו תלמד שמעטין בהר גרייטס
ומרובין בהר עיבל למה שאין שצטו
של לוי כולו שם שאם היה כל שצטו
לוי שם היו שוין ר' שמואל בר נחמני

כמאן בר' שמעון. דלמח שכח להם שיחורו נמשכה ויקבלו אלמא
לא היו העומדין חרץ לנבולין כלל לא תמיה כל נשמה) אבל לר' יהודה
כולן בכלל לא תמיה: נדרו. מהקלבל מרעי: והמוסי. לשון המהומה
ועירוב הגוף ומה שכתוב: **ביאה ראשונה.** נימי ירושע: ביאה
שניה. נימי עולא: **ליעשות להם נס.**
לעלות צרוע ולא יהיו משתעבדים
למלכות אלא שגרס חטאם של ישראל
נימי ציפת רחשין ונגור עליהם שלא
יעלו אלא כרשות דכתיבי מי כנס
מכל עמו (עולא פ'): פריו ממעל.
עניו: ופריו מסתם. פירוש:

כמאן בר' שמעון בא וראה כמה נסים נעשו
באותו היום עברו ישראל את הירדן ובאו
להר גריזים ולחר עיבל יתר מששים מיל ואין
כל בריה יכולה לעמוד בפניהם וכל העומד
בפניהם מיד נחרו שנאמר יאת אימתי אשלח
לפניך והמותי את כל העם אשר תבא בהם
וגו' ואומר תפול עליהם אימתה ופחד עד
יעבר עמך ה' זו ביאה ראשונה עד יעבר עם
זו קנית זו ביאה שניה אמור מעתה ראויין
היו ישראל לעשות להם נס כביאה שניה
כביאה ראשונה אלא שהם החטא ואחר כך
הביאו את האבנים ובנו את המזבח וסדרוהו
בסיד וכתבו עליהם את כל דברי התורה
בשבעים לשון שנאמר באר היטב והעלו
עולות ושלמים ואכלו ושחו ושמוחו וברכו
וקללו וקיפלו את האבנים ובאו ולנו בגלגל
שנאמר והעברתם אותם עמכם והנחתם
אותם במלון יכול בכל מלון ומלון ת"ל אשר
חילוניו בו הילולה וכתוב ואת שתיים עשרה
האבנים האלה אשר לקחו וגו' תנא צרעה לא
עברה עמהם ולא והא כתיב ושלחת את
הצרעה לפניך אמר ר' שמעון בן לקיש על
שפת ירדן עמדה וזרקה בהן מרה וסימטה
עיניה מלמעלה וסירסתן מלמטה שנאמר
'ואנכי השמדת את האמורי מפניהם אשר
כנובה ארזים גבהו וחסון הוא כאלונים
ואשמיד פריו ממעל ושרשו מתחת וגו' רב
אמר שתי צרעות הואי הרא דמשה
והרא דיהושע דמשה לא עבר דיהושע עבר:

ששה שבטים עלו לראש הר גריזים כו': מאי והחציו אמר רב כונא
כדרך שחלוקין כאן כך חלוקין באבני אפור מיתבי ישתי אבנים טובות
היו לו לכהן גדול על כתיפיו אחת מכאן ואחת מכאן ושמות שנים
עשר שבטים כתוב עליהם ששה על אבן זו וששה על אבן זו שנאמר
ששה משמותם על האבן האחת וגו' שניה כתולדותם ולא ראשונה
כתולדותם מפני שהיה מוקדם והמשים אותיות היו גשמיים והמש
על אבן זו ועשרים החמש על אבן זו רבי חנינא בן גמליאל אומר
לא

בס ר' יונתן אמר אילו היה כל שצטו של לוי שם לא היו שוין למה שכבר נפלו משצטו של שמעון עשרים וארבעה אלף בשטים א"ר יוסי בר בון
אילו היה שם כל שצטו של לוי היו שוין למה שלא בא משצטו ראוין וגד אלא מ' אלף חלוצי צבא והשתא אתי שפיר והחציו אל מול הר עיבל
חלוצי המצור שהוא הרוב דהו חלוצי בשצטו ורובא נגברי ומהו כשתדקדק בנתיב אחרון שנאמר בו לאלה תחלק הארץ (במדבר כו) לאחר
שחמו מרגלים כדכתיב ונאלה לא היה איש וגו' והיה בשנת הארבעים לאחר פטירת אהרן דכתיב ציה יעל אהרן הכהן על הר גרייטס ע"ש שנת
הארבעים ללאת בני ישראל מארץ מצרים חמש החמישי (שם ג) והכי מוכח בסדר עולם המלא בנתיב שצטו שששים עמדות על הר גרייטס ע"ש שנת
אותן שעמדו בהר עיבל חסר ק"ל ואפילו אם עמדו ליום למטה שמה אלף עריין היו מרובין של הר גרייטס קרוב לאלף שהרי אמה
מואל בפרטן של אותן שצטו עמדו על הר עיבל שלש מאות ושבעת אלפים ותק"ל ובפרטן של הר גרייטס ג' מאות וששה עשר אלף ות"ת
שלא היו כל שצטו של לוי שם זריך לומר שעמדו ליום למטה חסר אלף או יותר אבל הא דלמח רבי שמואל בר נחמני בשם ר' יונתן אילו היה שם
כל שצטו של לוי לא היו שוין למה שכבר נפלו משצטו של שמעון עשרים וארבעה אלף קשיא שהרי המנין היה אחרי כן כדכתיב ויהי אחרי המגפה
וגו' (שם ה) ומה שחלק עליו ר' יוסי בר בון לפי שלא בא משצטו ראוין וגד אלא מ' אלף חלוצי צבא א"כ לא נשאר משצטו ראוין אלא ג' אלף
ותש"ל שהרי כל פקודי שצטו (ראובן) לא היה כי אם מ"ג אלף ותש"ל היו אותן ג' אלף ותש"ל של ראובן שנשאר מעבר לירדן ממלואן לבי"ד
אלף שנפלו משמעון שהיה בשנת הארבעים מיהו הא לא קשיא דאיכא למימר דהכי קאמר מחמת חסרון משצטו שמעון שצטו כנגפה אפילו היה
שם שצטו של לוי לא היו שוין דמתוך כך היו של הר גרייטס מועטין ולא שיחסרו מהן עשרים וארבעה אלף משמעון וי"ל אלא ג' אלפים או פחות ועלה
קאי רבי יוסי בר בון אפילו לדכריך כשאתה מחסר כנגדו ג' אלף ותש"ל משצטו ראובן שנשאר מעבר לירדן והיו שוין שמחמת חסרון משצטו
שמעון אין חסר יותר מג' אלף ותש"ל אבל היה דר' שמואל בר נחמני חיקי דפרישית שהמגפה היתה קודם למנין: **עשרים** וחמש על אבן
זו ועשרים וחמש על אבן זו. ירושלמי והלא אינן אלא כ"ג מכאן וכ"ו מכאן פ"י לנמא דחני החס כסם שחלוקים כאן כך חלוקין כדכתיב אפוד מקשה א"כ
על אותה אבן שהיו עליה של הר גרייטס א"כ וי"ל ועל השניה כ"ו חזונון מלא ומשה א"כ יונתן צנימין היה חני מנן וי"ל דעל השניה שכתוב עליה
אותן של הר עיבל היה כתוב כ"ג ועל הראשונה ימ"ן א"כ וצדא יחיות מי כמי שמוסם לא כמי אלא שש שמוסם משמותם ולא כל שמוסם:

(א) ונתוספתא פ"ח
(ב) מסדרין ז' כ"ט כ"ד
(ג) ונדרים ק' ד' ונ"ג
רש"י (ט) ע"כ (י) א"כ
ד"ר יהודה אצטריך דוקא
והוא"כ נמי יפית בו כיה
כפ"י (ו) ש"ך נ"ב
(ח) רש"י (ט) רש"י ופי'
רש"י (י) היו ר"ג יעל
הראשונה. רש"י והמגפה
היה של הר גרייטס היו כ"ו
ועל השניה כ"ג חסון פ"י

תורה אור השלם

1. את אימתי אשלח
לפניך ותמותי את כל
העם אשר תבא בהם
ונתתי את כל האבן
אליו ע"ה. שמה כג כו
2. הלא עליהם אקוה
ונפחד בגרל וירוע דיימו
קאבן עד יעבר עמך י'
עד יעבר עם זו קנית:
שמה טו טו
3. וכתבה על האבנים
את כל דברי התורה
הזאת באר היטב:
דריים כו ח
4. רצו אותם לאמר
שאו לכם מזה מתוך
הירדן מצבב רגלי
הכבדים הוכין שתיים
עשרה אבנים והעברתם
אותם עמכם והנחתם
אותם במלון אשר חילוני
בו הילולה: והש"ך ד
5. ואת שתיים עשרה
האבנים האלה אשר
לקחו מן הירדן הקים
יהושע בגלגל:
יהושע כו כ
6. ושלחת את הצרעה
לפניך וגרית את החיי
את הנבעיה ואת החתי
מלקטי: שמה כג כח
7. ואנכי השמדת את
האמורי מפניהם אשר
כנובה ארזים גבהו וחסון
הוא כאלונים ואשמיד
פריו ממעל ושרשו ויפשינו
מתחת:
עמ"כ טו ט
8. וכל ישראל שקינו
ושרשו ויפשינו עשרים
מזה ומזה לארון נגד
הכבדים הלויים נשאו
ארון בריה י"ב בני בארץ
חציו אל מול הר גרייטס
והחציו אל מול הר
עיבל כאשר הוא משה
עבר י' לדרך את העם
וישראל כראשונה.
ירושע ג' ג
9. ששה משמותם על
האבן האחת ואת שמות
הששה והותרים על
האבן השנית
בתולדותם: שמה כה י

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה והעלו ל"ל
קודם ד"ה פרי:

גליון הש"ס

גם וקיפלו את האבנים.
מנו וקיפלו רש"י חילין מד
ע"ה ד"ה דאקבל: